

ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Максименко Юлія Вікторівна

кандидат біологічних наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Контроль та перевірка результатів процесу навчання є обов'язковим компонентом освітнього процесу. Серед найефективніших методів контролю та оцінки освітніх досягнень здобувачів вищої освіти значна роль відводиться тестуванню. Цей метод використовується на всіх ступенях навчання, але особливого значення набуває після вивчення певного розділу програми освітньої компоненти або після завершення її вивчення. На відміну від традиційного усного опитування, тестування забезпечує однакові умови для всіх учасників, мінімізує вплив суб'єктивних чинників і дозволяє отримати кількісні показники, що можна обробити статистично.

Комп'ютерне тестування є зручним інструментом педагогічної діагностики та моніторингу. Воно дозволяє виявити не лише рівень знань, але й прогалини в навчальному матеріалі, типові помилки, індивідуальні особливості засвоєння інформації кожним здобувачем освіти. Складені за певним алгоритмом тестові завдання допомагають викладачу зрозуміти, які теми та терміни викликають найбільші труднощі, де необхідно скоригувати методику викладання, а також вказують на матеріал, що засвоюється ефективніше [1].

Тестовий контроль може застосовуватися за допомогою контролюючих комп'ютерних програм або сервісів в мережі Інтернет (наприклад, Google Forms), та широко використовується у сучасних закладах освіти. Основна відмінність між звичайними контрольними завданнями та тестовими полягає в тому, що останні завжди використовують спеціальну шкалу оцінювання. Тому оцінка, що отримується в результаті тестування, відрізняється більшою об'єктивністю і незалежністю від можливого суб'єктивного ставлення викладача.

Систематичне тестування під час аудиторних занять створює своєрідний мотиваційний «графік відповідальності» для студентів. Розуміння того, що знання будуть перевірені у певний проміжок часу, стимулює до регулярної підготовки до занять, систематизації матеріалу, частого повторення. В умовах

постійних проміжних та підсумкових тестів під час навчального процесу, здобувачі освіти намагаються не відкладати вивчення матеріалу та опрацьовувати його вчасно. Крім того, сам процес виконання тестових завдань може бути захопливим викликом, що активізує пізнавальний інтерес студента.

Тестові завдання мають відповідати наступним вимогам: надійність, валідність, об'єктивність. Тест можна вважати надійним, якщо його результати добре узгоджуються між собою у випадках повторного проходження і, одночасно, стійко збігаються з результатами незалежної оцінки. Валідність означає, що тестове завдання виявляє і вимірює рівень засвоєння саме тих знань, який ставить на меті оцінити його розробник. Комп'ютерне тестування виконує такі основні функції: діагностуючу (аналіз рівня знань, навичок та умінь студентів); навчальну (мотивація до активізації пізнавальної діяльності для засвоєння навчального матеріалу); виховну (періодичність та обов'язковість тестового контролю дисциплінує та допомагає направляти навчальну діяльність студентів, дає можливість встановити слабкі місця в знаннях). Використання комп'ютерного тестування підвищує ефективність освітнього процесу, активізує пізнавальну діяльність студентів, дає можливість швидкого зворотного зв'язку для викладача.

Крім цього, тестовий контроль показує, наскільки обрана стратегія викладання є ефективною. Якщо більшість здобувачів не справляється з тестовими завданнями певного типу або по матеріалу певної теми, це може слугувати сигналом для викладача, що варто змінити підхід до викладання теми, застосувати інші методи, надати додаткові пояснення. Таким чином, тестування стає не лише контролем здобувачів, а й контролем якості викладання.

Список використаних джерел

1. Skedsmo G., Johansson S., Strietholt R. Evaluating educational evidence: concepts, methods, and uses across contexts. *Educ Asse Eval Acc*, 2026. 38. P. 157–160.